

Azyl, migrace a integrace

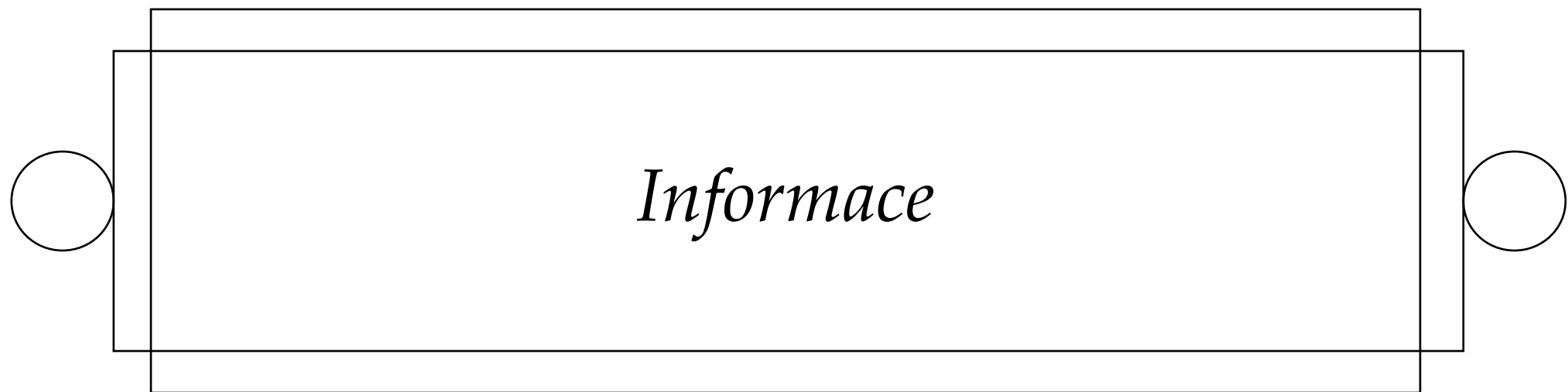
v České republice

Mgr. Bc. Jan Matěj Bejček

E-mail: jan.matej.bejcek@gmail.com

jan.matej.bejcek@praha.eu

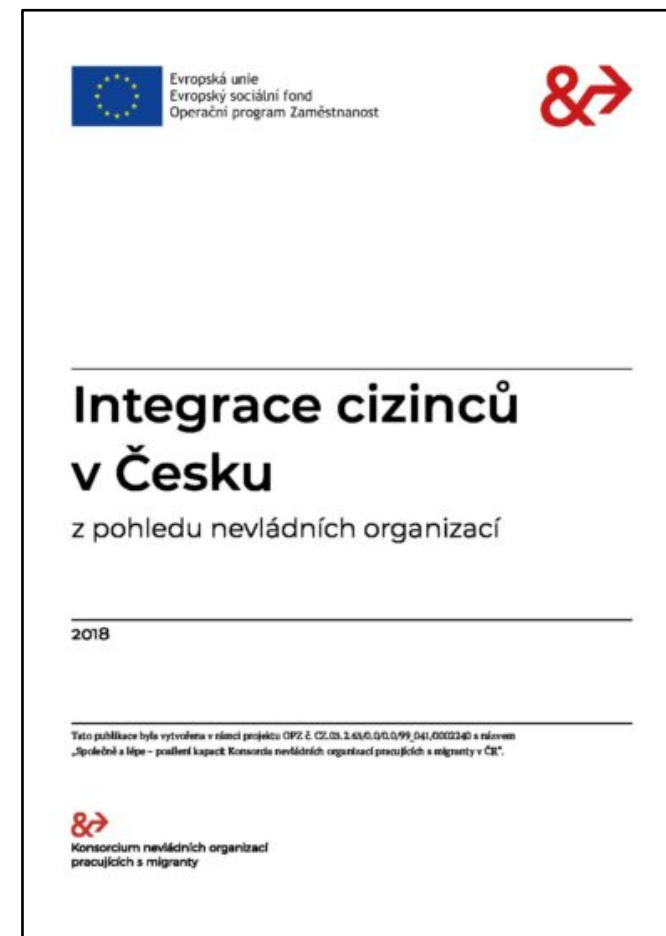
Doporučená literatura - výběr

2015

2016

[2018](#)

Legislativa

- **Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu**
 - **Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky**
 - Zákon č. 221/2001 Sb., o dočasné ochraně cizinců
 - Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky
-
- Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře
 - Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu
 - Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi
-
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
 - Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění
 - Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Odkazy

- <http://www.integracniprogram.cz>
- <https://migraceonline.cz>
- <https://www.mvcr.cz>
- <http://metropolevsech.eu/cs/>
- <http://www.suz.cz>
- <http://www.integracnicentra.cz>
- <http://www.migracnikonsorcium.cz/cs/>

INFORMACE PRO CIZINCE

[Úvodní strana](#) / [Služby pro veřejnost](#) / [Informace pro cizince](#)

Informace pro cizince

 [English](#) Русский

- [Informace o stavu řízení](#) - přehled povolených/prodloužených přechodných, dlouhodobých a trvalých pobytů a prodloužených dlouhodobých víz dle čísla jednacího.
- [Občané EU a jejich rodinní příslušníci](#)
 - [Informace k Brexitu](#)
- [Občané třetích zemí](#)
- [Zpracování osobních údajů při úkonech dle zákona č. 326/1999 Sb.](#) (pdf, 36 kB)
- [Informace pro školy a studenty](#)
- [Informace pro ubytovatele](#)
- [Informace pro zaměstnavatele](#)
- [Mezinárodní ochrana](#)
- [Kontakty](#)
- [Úplné znění zákona o pobytu cizinců na území ČR](#) (pdf, 1,6 MB)
- [Jste cizinec a potřebujete poradit?](#)
- [Informační publikace pro cizince](#)

Policie ČR

Hasiči ČR

SOUVISEJÍCÍ ODKAZY

- [Information for foreign nationals in English](#)
- [Schengen](#)
- [Odbor azylové a migrační politiky](#)
- [Formuláře](#)
- [Cizinecká policie](#)
- [Azyl, migrace a integrace](#)

Státní služba

Registr
smluv

 BČANKA

VÁM ZJEDNODUŠÍ ŽIVOT

O NÁS

PRAHA

ÚŘADY

POTŘEBUJI ŘEŠIT

PRO MIGRANTY

KONTAKTY

Představujeme vám novou webovou stránku, která je určena především pro migranty a migrantky žijící v Praze. Zároveň zde naleznou informace i všichni obyvatelé hlavního města Prahy, která se stává čím dál tím více kulturně rozmanitější, stejně jako řada dalších velkých evropských měst.

[– Více informací o webové stránce –](#)

NEJČASTĚJI HLEDÁTE

Integrační centrum
Praha

V Praze jsme doma:
průvodce pro migranty

Kurzy českého jazyka

Doprava v Praze

Víza a pobyt

Mobilní aplikace Prager

O NÁS

PRAHA

ÚŘADY

POTŘEBUJI ŘEŠIT

PRO MIGRANTY

KONTAKTY

Víza a pobyt

- > Cestování
- > Návštěva
- > Kam se obrátit – užitečné odkazy a kontakty

Zdravotnictví a zdravotní pojištění

- > Zdravotní pojištění
- > Lékaři a pohotovost

Krizové situace

- > Obecné ohrožení
- > Obtížné životní situace

Vzdělávání a nostrifikace diplomů

- > Vzdelávání dětí
- > Vzdelávání dospělých
- > Nostrifikace

Bydlení

Zaměstnání

- > Podmínky práce cizinců
- > Kde hledat práci?
- > Základní informace o zaměstnávání v ČR
- > Kam se obrátit – užitečné kontakty a odkazy

Podnikání

- > Živnostenské podnikání
- > Jednotné kontaktní místo

Czech POINT – neběhejte po úřadech!

Dopravněsprávní činnosti

Volební právo

NEJČASTĚJI HLEDÁTE

Integrační centrum
Praha

V Praze jsme doma:
průvodce pro migranty

Kurzy českého jazyka

Doprava v Praze

Víza a pobyt

Mobilní aplikace Prager

O NÁS

PRAHA

ÚŘADY

POTŘEBUJI ŘEŠIT

PRO MIGRANTY

KONTAKTY

Integrační centrum Praha

Kurzy českého jazyka pro
migranty

Nevládní neziskové
organizace

Adaptačně-integrační
kurzy Vítejte v ČR

Migrantské a komunitní
organizace

Informační brožura pro
migranty

Interkulturní pracovníci a
komunitní tlumočníci

Seznam interkulturních
pracovníků

Představujeme vám novou webovou stránku, která je určena především pro migranty a migrantky žijící v Praze. Zároveň zde naleznou informace i všichni obyvatelé hlavního města Prahy, která se stává čím dál tím více kulturně rozmanitější, stejně jako řada dalších velkých evropských měst.

[– Více informací o webové stránce –](#)

NEJČASTĚJI HLEDÁTE

Integrační centrum
Praha

V Praze jsme doma:
průvodce pro migranty

Kurzy českého jazyka

Doprava v Praze

Víza a pobyt

Mobilní aplikace Prager

Cizinci v České republice

Co je to migrace a kdo je vlastně migrant?

- ❖ migrace = **stěhování**
- ❖ forma prostorové mobility mezi dvěma územními jednotkami znamenající obvykle trvalou změnu pobytu; migrací se označuje (mechanický) **pohyb obyvatelstva z jednoho místa či země na druhé**, kde se chtějí usadit, tj. dochází při ní ke změně bydliště
- ❖ může mít značné ekonomické, kulturní a populační důsledky, je to jeden z nejdůležitějších regionálních procesů
- ❖ je ovlivněna faktory, které nutí člověka opustit zemi původu (*push*) či faktory, které člověka naopak přitahují do nové země (*pull*), případně kombinací obou
- ❖ je **přírozenou** součástí procesu globalizace (pohyb investic a kapitálu, mezinárodní obchod...)
- ❖ migraci můžeme dělit na:
 - vnitrostátní x mezinárodní / dobrovolnou x nucenou / dočasnou x trvalou / legální x nelegální*
- ❖ migrant = člověk který migruje / stěhuje se / přesouvá se z jednoho místa na druhé

Cizinci v České republice

Cizinec

- ❖ Legislativní pojem označující fyzické osoby, které nejsou státními příslušníky České republiky; často zaměňován s označením „*migrant*“
- ❖ Zákon o pobytu cizinců (326/1999 Sb.) rozlišuje cizince na tři skupiny (§ 1):
 1. **Státní příslušníci třetích zemí** (*mimo EU / Norsko, Island, Lichtenštejnsko a Švýcarsko*)
 2. **Občané EU, Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska**, a jejich rodinní příslušníci
 3. **Uprchlíci** (*státní příslušníci třetích zemí v řízení o udělení mezinárodní ochrany / s udělenou mezinárodní ochranou, žadatelé / držitelé dočasné ochrany*)

Cizinci v České republice

Evropská unie (EU)

- ❖ Členské země (celkem 27 států, vč. České republiky)

Evropský hospodářský prostor (EHP)

- ❖ Norsko, Island a Lichtenštejnsko

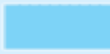
Schengenský prostor

- ❖ Označení pro území evropských zemí (tzv. země Schengenské dohody, 1990), na kterém mohou osoby překračovat hranice smluvních států na kterémkoliv místě bez toho aby museli projít hraniční kontrolou. Země Schengenského prostoru tvoří **22 států Evropské unie** a **4 státy Evropského sdružení volného obchodu** (Norsko, Island, Lichtenštejnsko a Švýcarsko)

Zdroj: <https://mapofeurope.com/eu-map-2020/>

SCHENGEN AREA

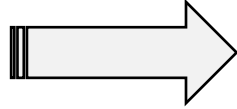
- Schengen area (EU countries)
- Schengen area (non-EU countries)
- EU countries outside the Schengen area

Cizinci v České republice

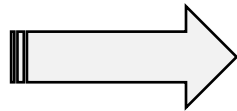

1. Státní příslušníci třetích zemí

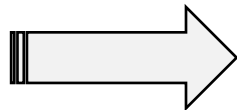
regulace imigrace prostřednictvím **víz** (*Schengenský hraniční kodex*) a **povolení k dlouhodobému a / nebo trvalému pobytu** (zák. č. 326/1999 Sb.)

2. Občané EU / EHP / Švýcarska

volný vstup a pohyb na území ČR, při pobytu nad 90 dní je nutné vyřídit si **potvrzení o přechodném pobytu**; možnost trvalého usazení skrze získání **povolení k trvalému pobytu** (po 5 letech)

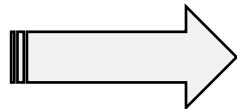
rodinní příslušníci občanů EU

pokud jsou sami občané EU / EHP nebo Švýcarska, platí výše uvedené;

pokud nejsou občany EU / EHP nebo Švýcarska, musí požádat o **povolení k přechodnému pobytu**; možnost trvalého usazení skrze získání **povolení k trvalému pobytu** (po 2 letech)

3. Uprchlíci

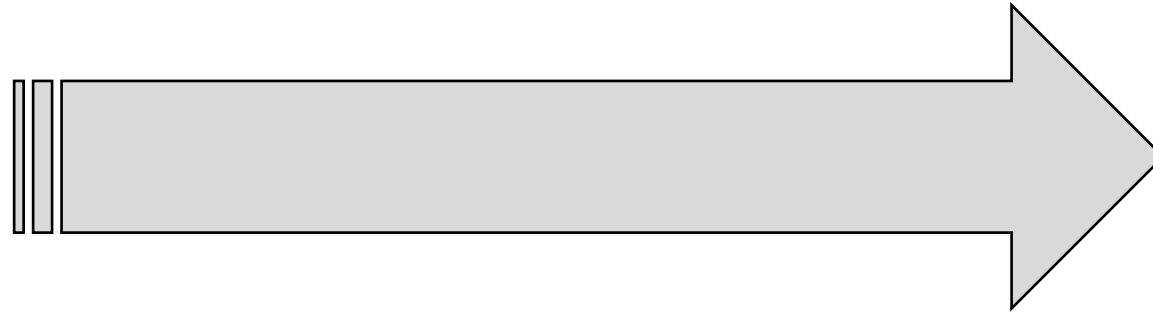

spadají do tzv. *zvláštních skupin cizinců*, pobyt na území ČR podléhá řízení o mezinárodní ochraně (zák. 325/1999 Sb., o azylu), která je udělována formou **azylu** nebo **doplňkové ochrany**, anebo **řízení o dočasné ochraně** (zák. 221/2001 Sb., o dočasné ochraně cizinců; „Lex Ukrajina“)

Cizinci v České republice

35 128 osob
(prosinec 1990)

1 072 567 osob
(leden 2024)

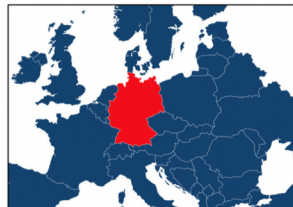
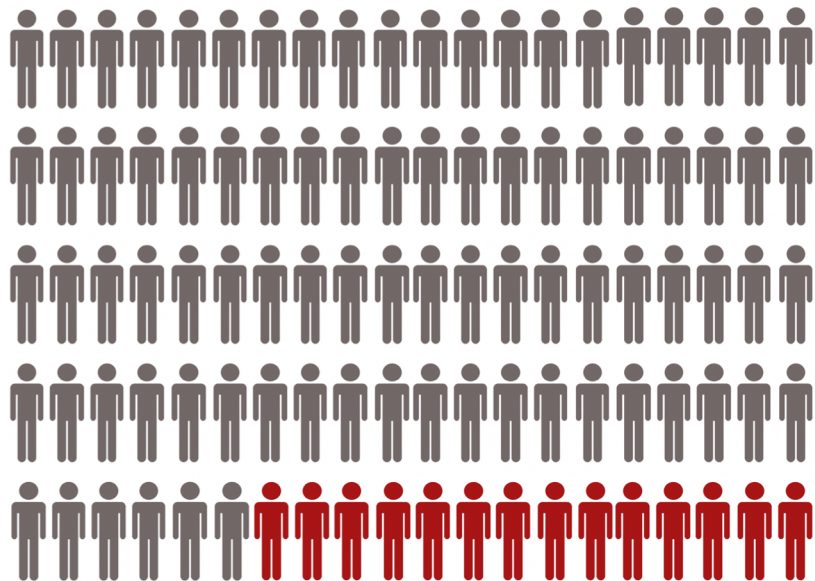
543 027

529 540

0,3 %

9,9 %

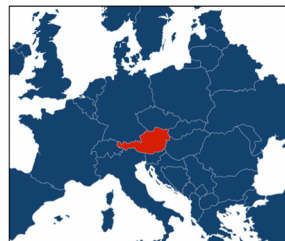
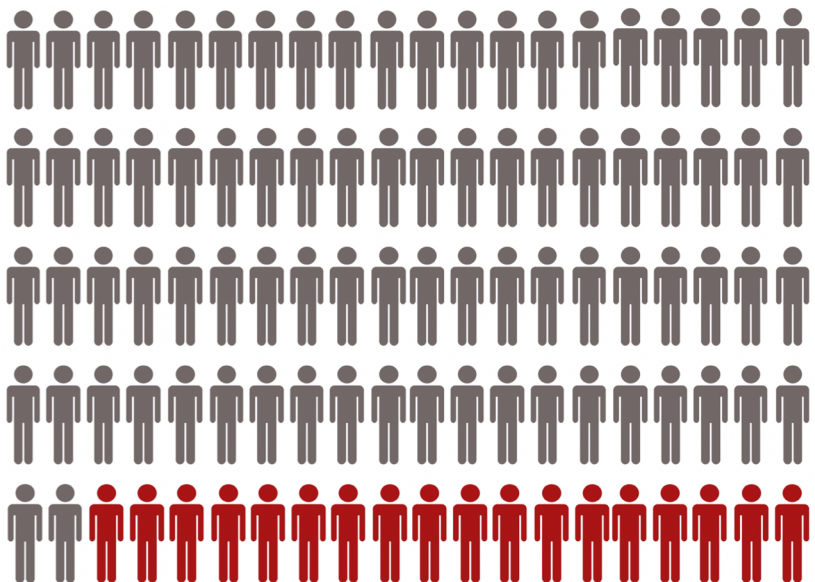
14 %

Zdroj: BAMF, worldpopulationreview.com

2,6 %

Zdroj: worldpopulationreview.com

18,4 %

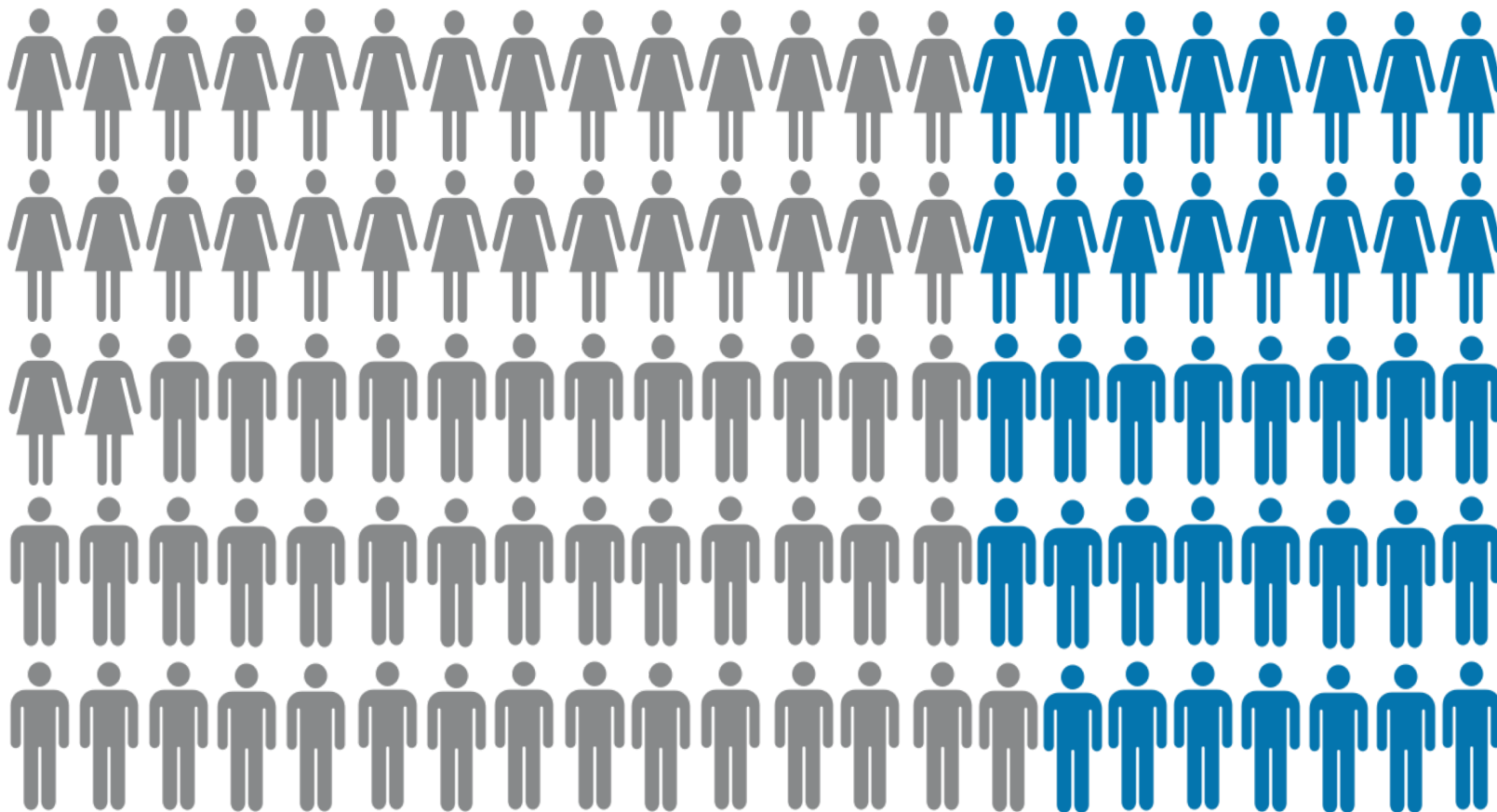
Zdroj: worldpopulationreview.com

4,5 %

Zdroj: [Štatistický úrad SR](http://statistical.uz.sk)

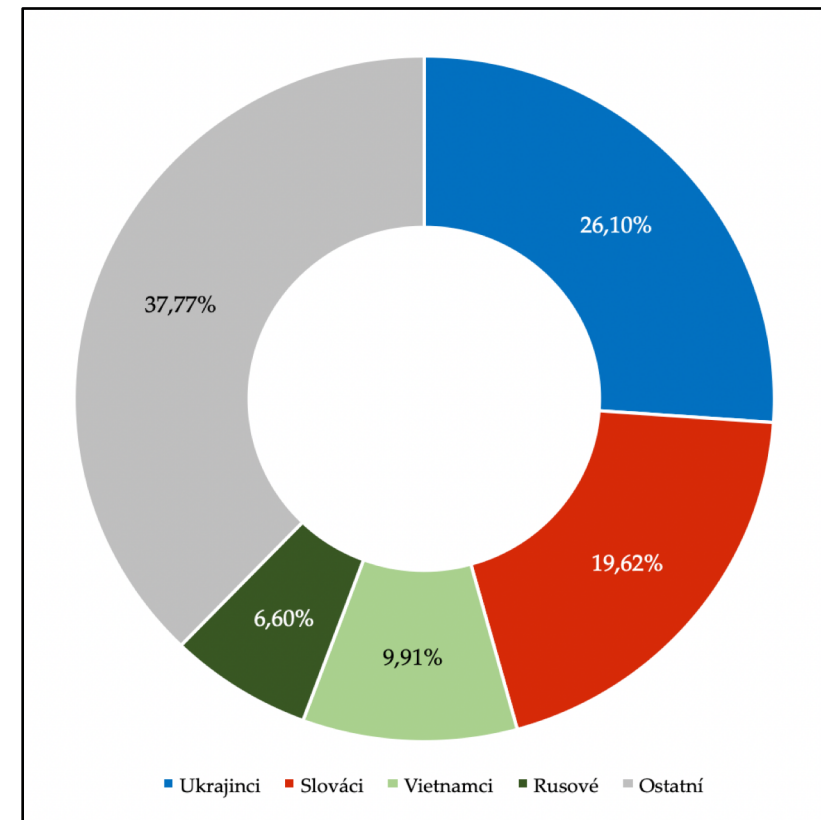
Cizinci v České republice (2020)

státní příslušníci třetích zemí (61 %)

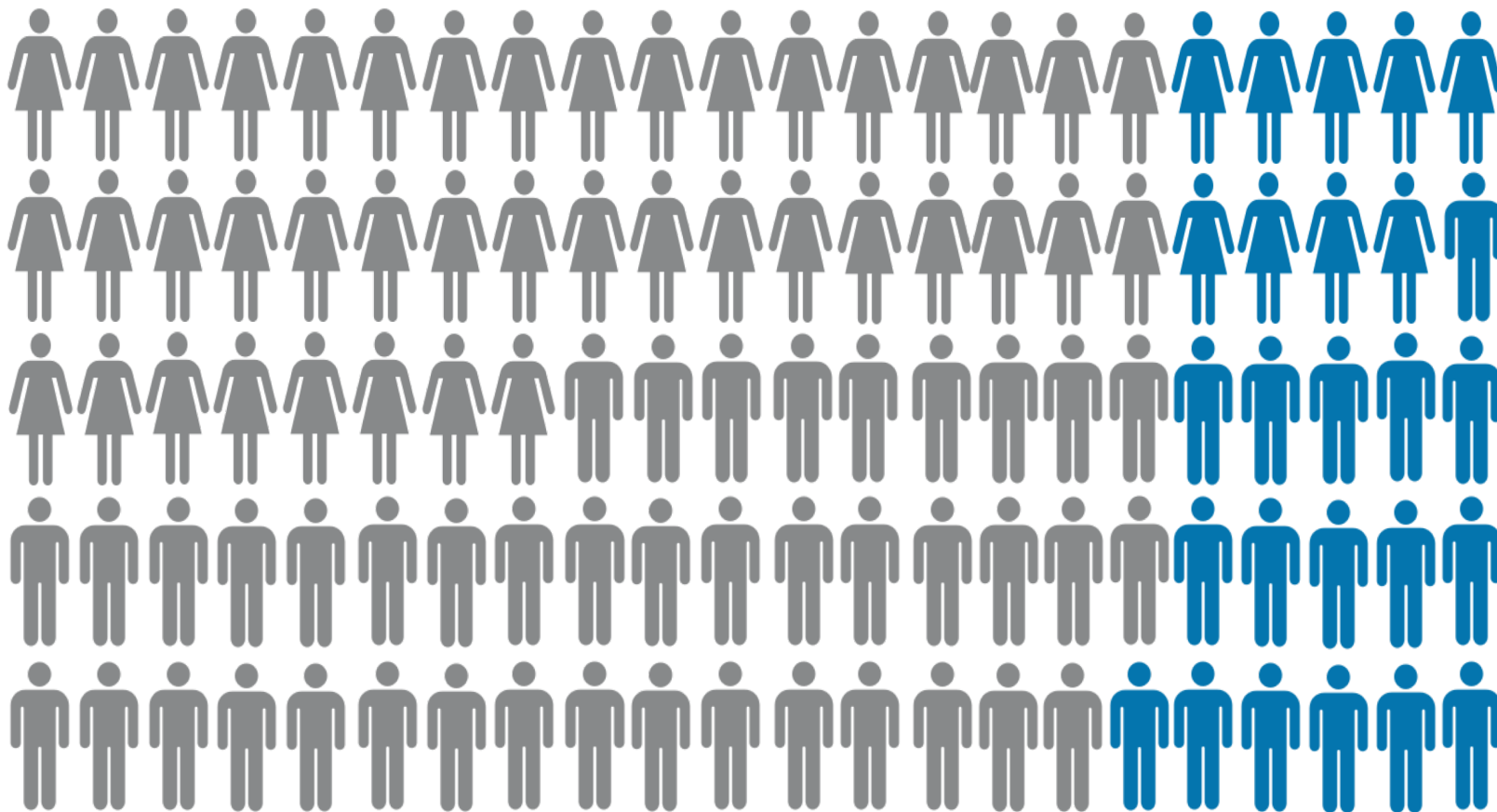

občané EU 27 vč. EHP a Švýcarska (39 %)

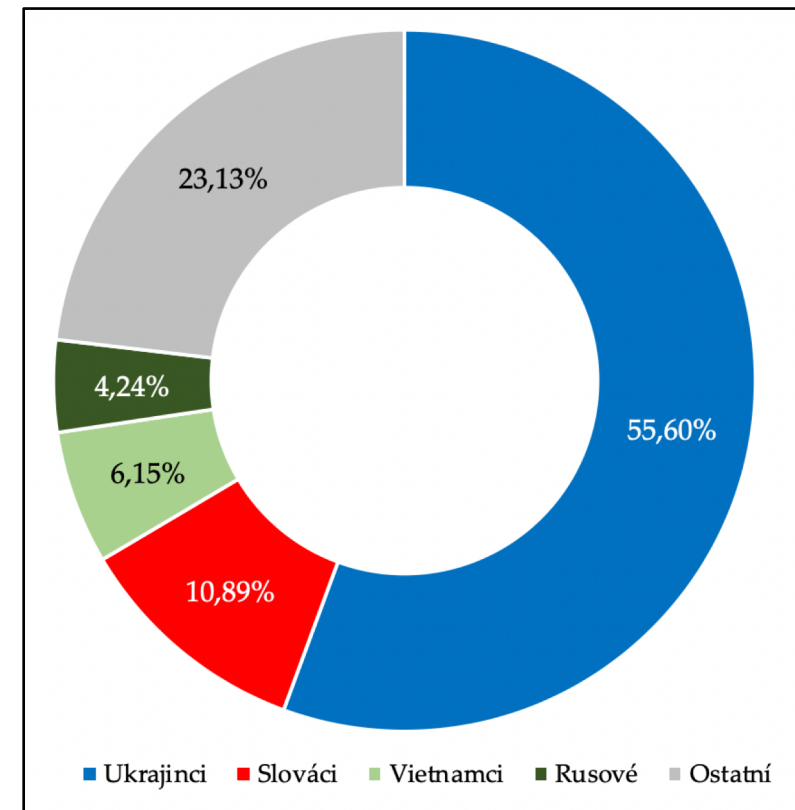
Zdroj: OAMP MV ČR (k 31. 12. 2020)

Cizinci v České republice (2022)

 státní příslušníci třetích zemí (78,9 %)

 občané EU 27 vč. EHP a Švýcarska (21,1 %)

Zdroj: OAMP MV ČR (k 31. 07. 2022)

Invaze vojsk RF na Ukrajině

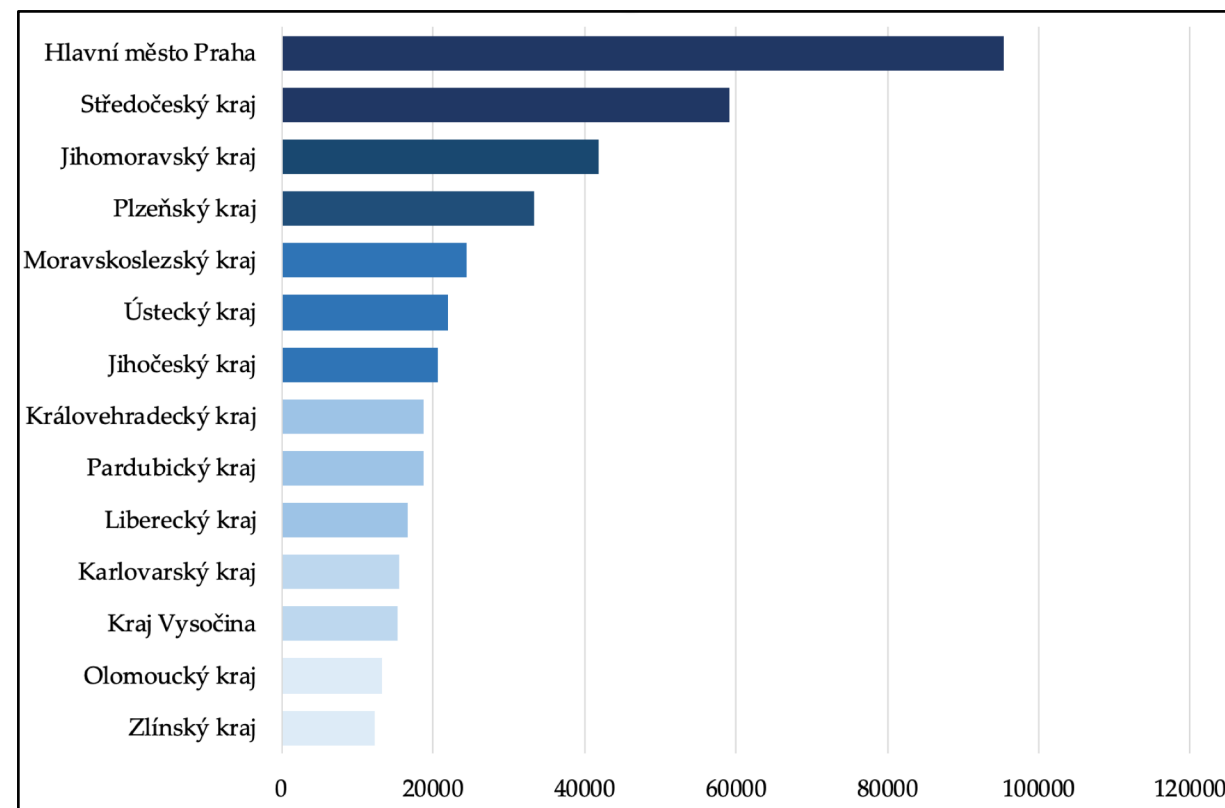
- ❖ Od 24. února do října 2022 uprchlo do Evropy více než **7,64 mil.** občanů UA, z toho **4,2 mil.** získalo dočasnou ochranu či obdobné pobytové oprávnění.

(*UNHCR, 10/2022*)

- ❖ Od počátku války (k říjnu 2022) hranici z UA překročilo více než 13,7 mil. osob, zatímco do UA cca 6,46 mil. osob.

- ❖ V ČR bylo k počátku října 2022 evidováno celkem **413 516 osob** s udělenou dočasnou ochranou.*

(*pozn.: ne vždy se jedná o osoby s občanstvím UA*)

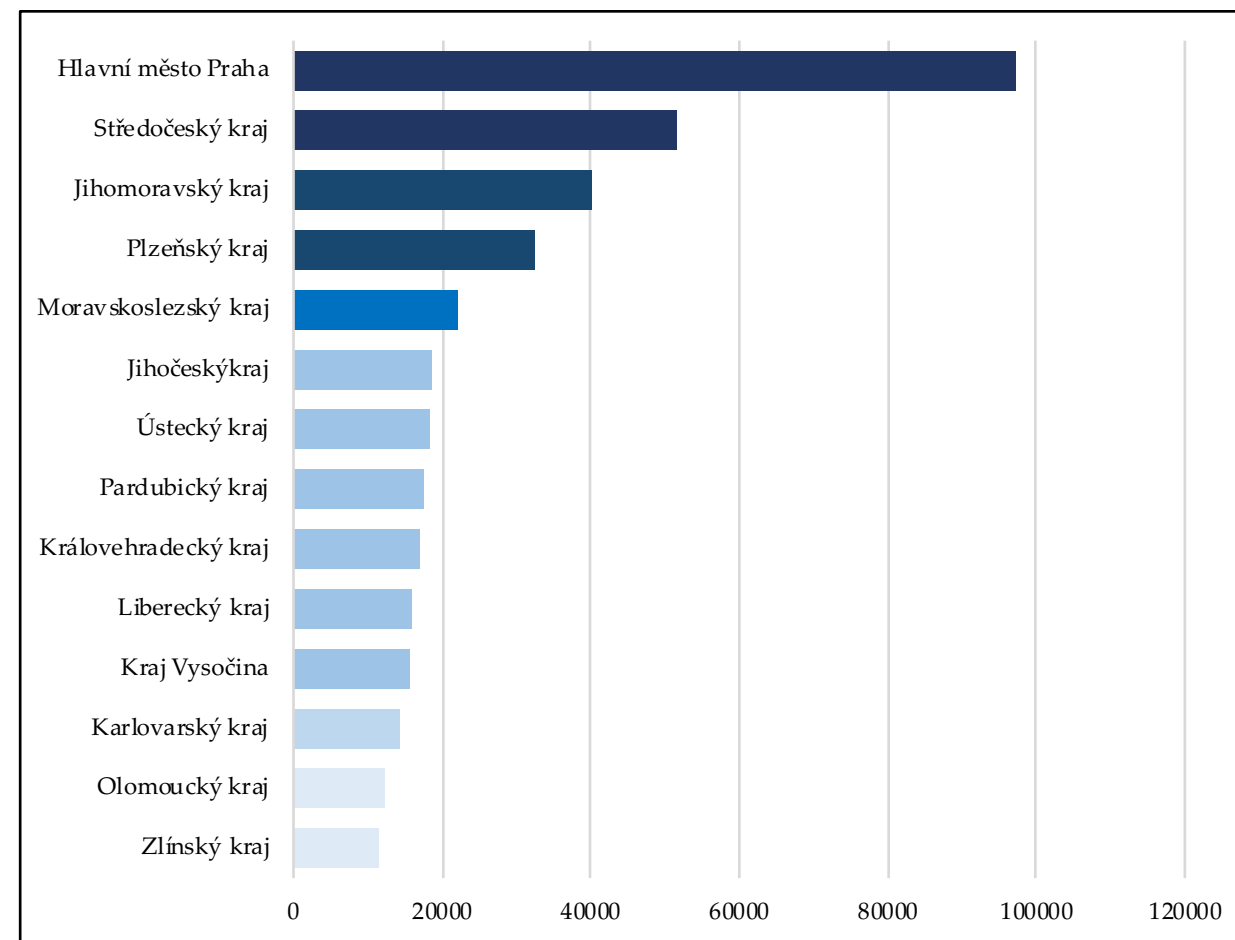
Zdroj: OAMP, MV ČR (k 30. 9. 2022)

Invaze vojsk RF na Ukrajině

- ❖ Aktuálně se na území ČR nachází cca **385 tis.** uprchlíků z UA (k 02/2024 se jednalo o 385 364 osob).

(MV ČR)

- ❖ Část uprchlíků re-emigruje do jiných států EU, část uprchlíků tzv. „pendluje“ mezi ČR a UA (ev. dalšími státy), část se vrací na UA.

Zdroj: OAMP, MV ČR (k 25. 2. 2024)

Uprchlíci v České republice

Uprchlíci v České republice

Kdo je uprchlík?

- ❖ Občan ze země mimo EU (vč. Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska), která zároveň **není** uvedena na seznamu tzv. „**bezpečných třetích zemí**“
- ❖ Nucený migrant (*nedobrovolná migrace, neplánovaná*)
- ❖ Přiznání **statusu uprchlíka / osoby s mezinárodní ochranou** podléhá speciálnímu řízení na **Ministerstvu vnitra ČR** (několik měsíců až let)
- ❖ **Žadatelé o mezinárodní ochranu** mají omezená práva, např. nemohou vycestovat ze země, mohou pracovat nejdříve po 6 měsících, nemohou žádat o sociální dávky a dal.
- ❖ **Osoby s udělenou mezinárodní ochranou** (azyl, doplňková ochrana) mají obdobná práva jako cizinci s povolením **trvalému pobytu**, dále se mohou zapojit do tzv. „***Státního integračního programu***“

Uprchlíci v České republice

Bezpečná třetí země

Seznam Evropské unie:

- ❖ *Albánie*
- ❖ *Bosna a Hercegovina*
- ❖ *Makedonie*
- ❖ *Kosovo*
- ❖ *Černá Hora*
- ❖ *Srbsko*
- ❖ *Turecko*

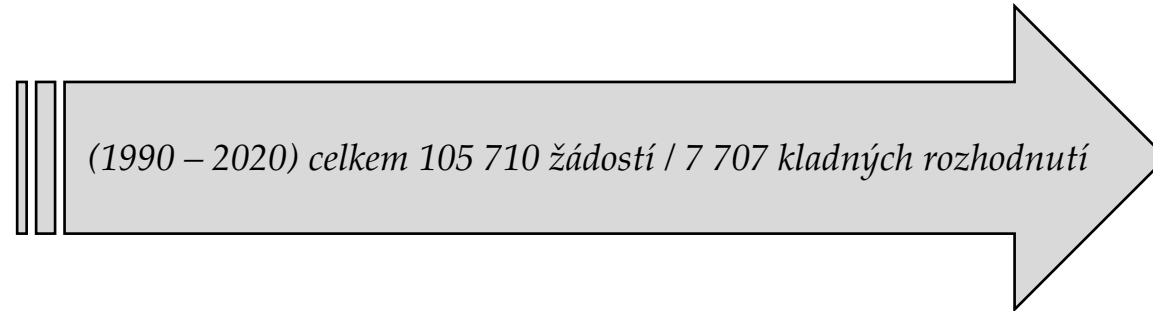
Seznam České republiky:

- ❖ *Albánie,*
- ❖ *Bosna a Hercegovina,*
- ❖ *Makedonie,*
- ❖ *Kosovo,*
- ❖ *Černá Hora,*
- ❖ *Srbsko,*
- ❖ *Norsko,*
- ❖ *Island,*
- ❖ *Lichtenštejnsko,*
- ❖ *Švýcarsko,*
- ❖ *Kanada,*
- ❖ *Spojené státy americké*
- ❖ *Mongolsko,*
- ❖ *Austrálie,*
- ❖ *Japonsko,*
- ❖ *Nový Zéland)*

Uprchlíci v České republice

30 osob (*azyl*)
(prosinec 1990)

2 214 osob (*MO*)
(prosinec 2022)

1 200

1 014

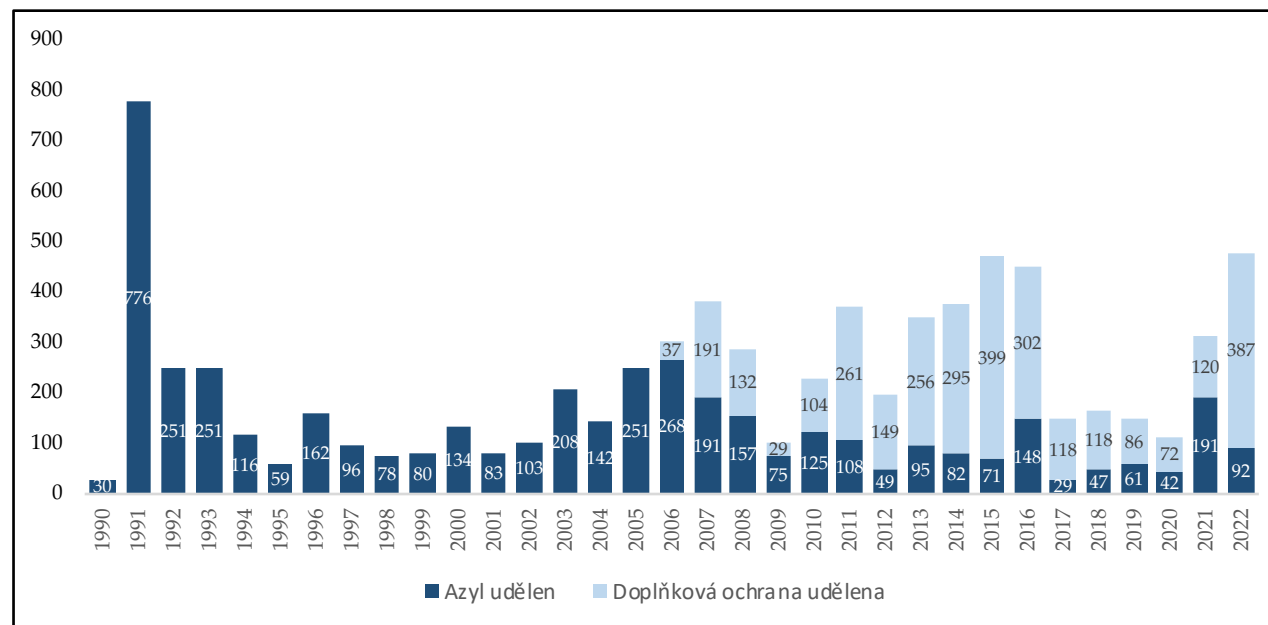
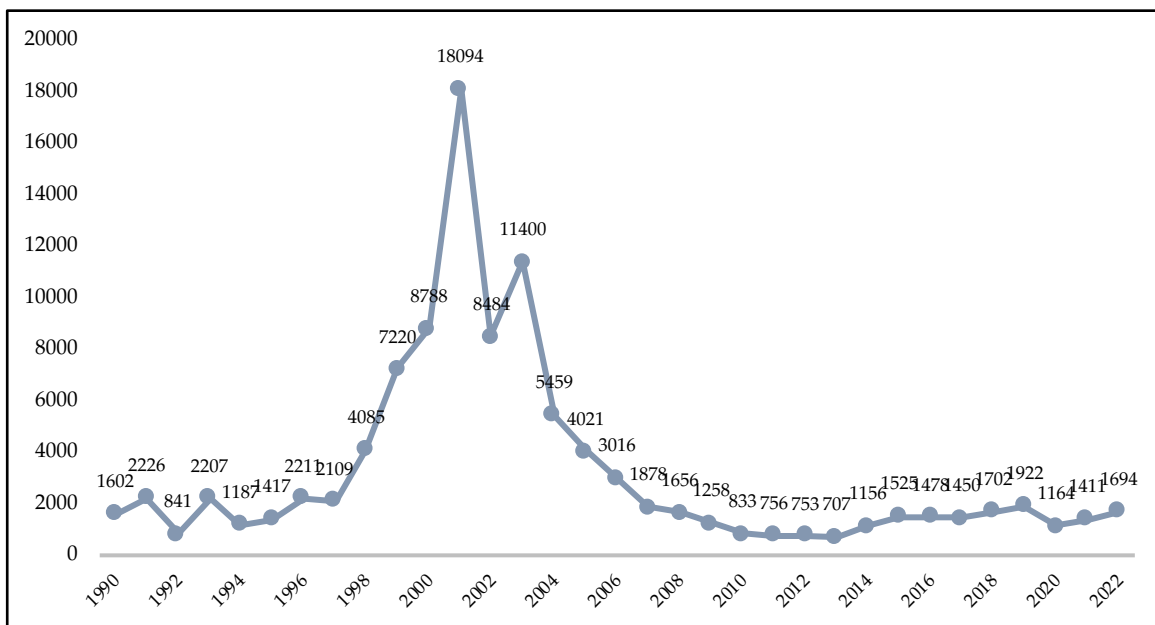
0,1 %

0,2 %

Uprchlíci v České republice

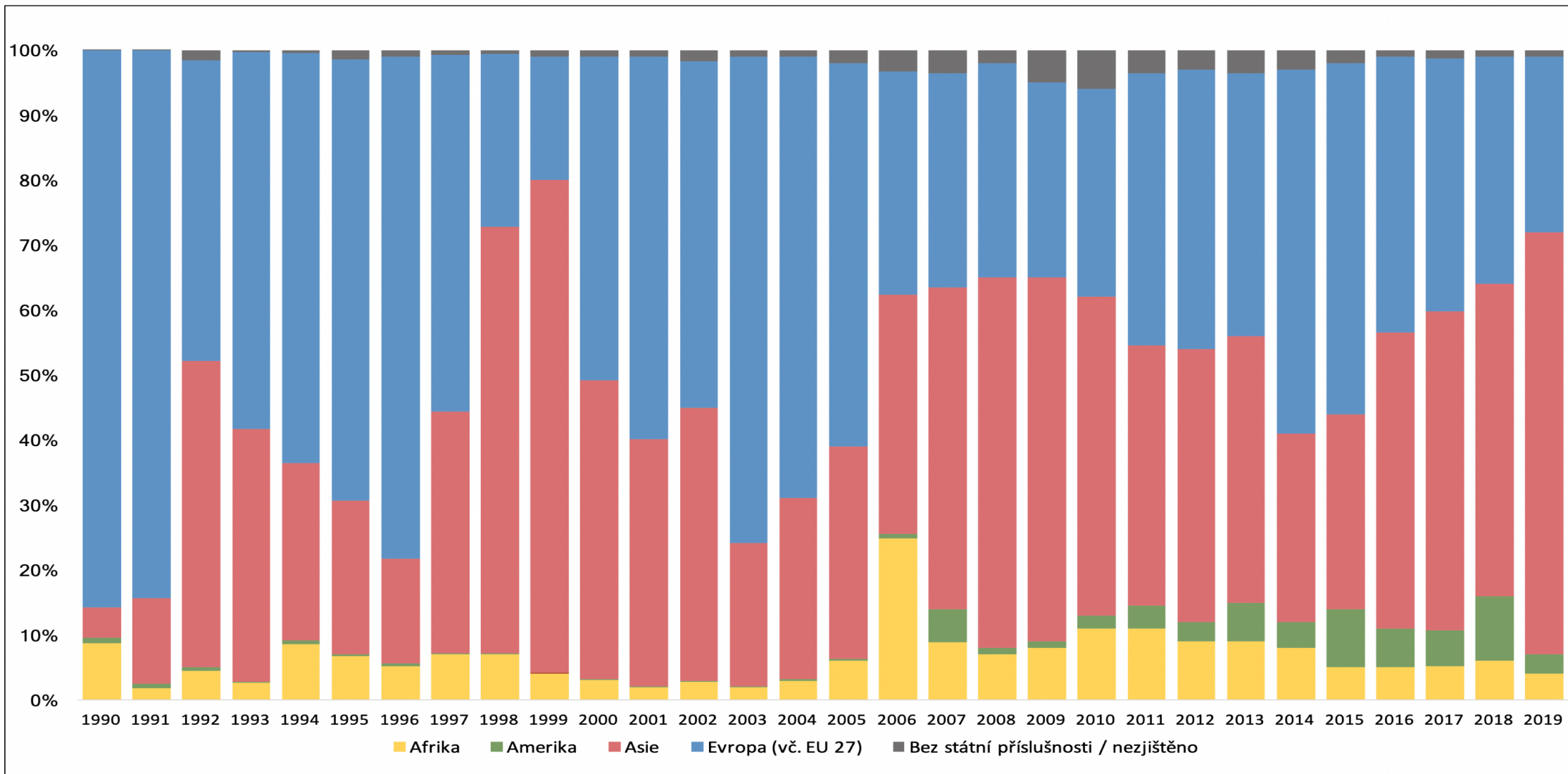

*podané žádosti o mezinárodní ochranu
x
kladná rozhodnutí*

Zdroj: OAMP, MV ČR (k 31. 12. 2022)

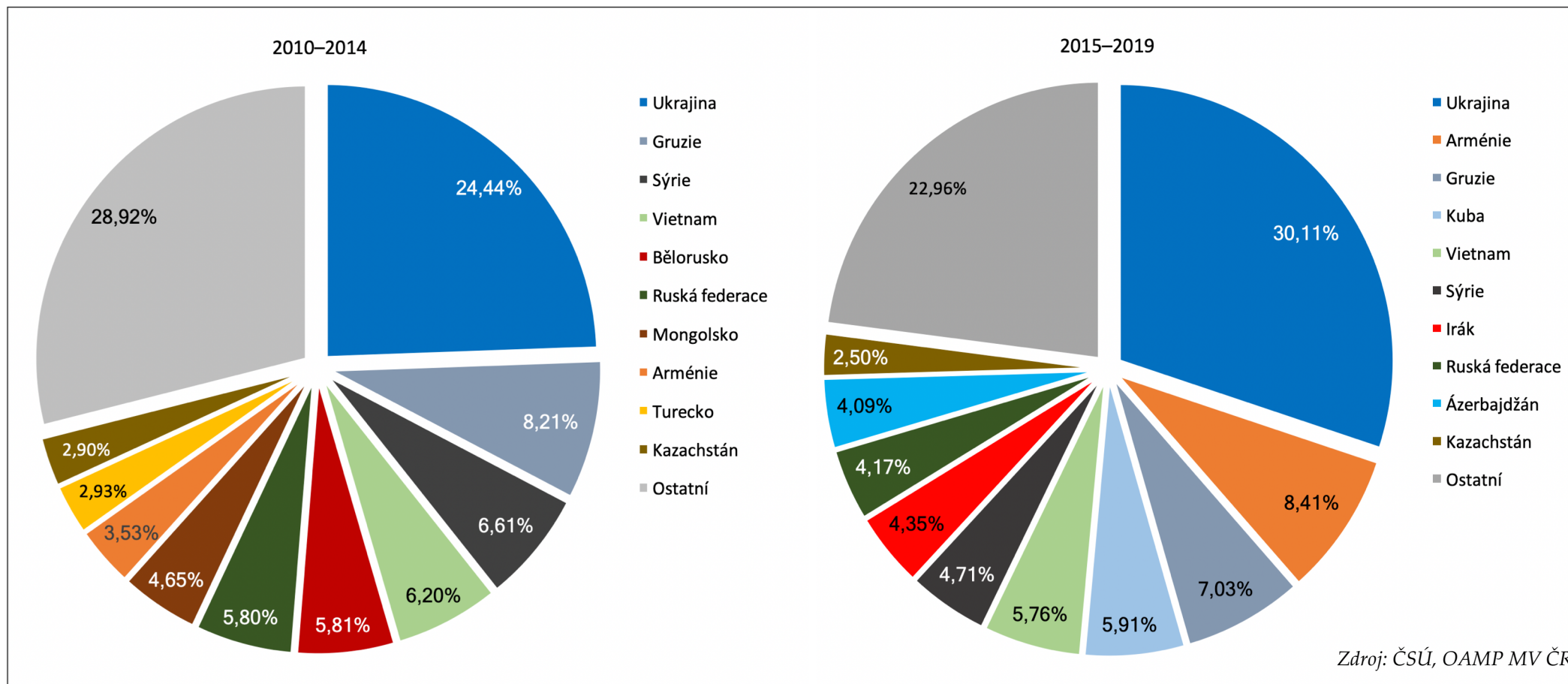
Uprchlíci v České republice

Uprchlíci v České republice

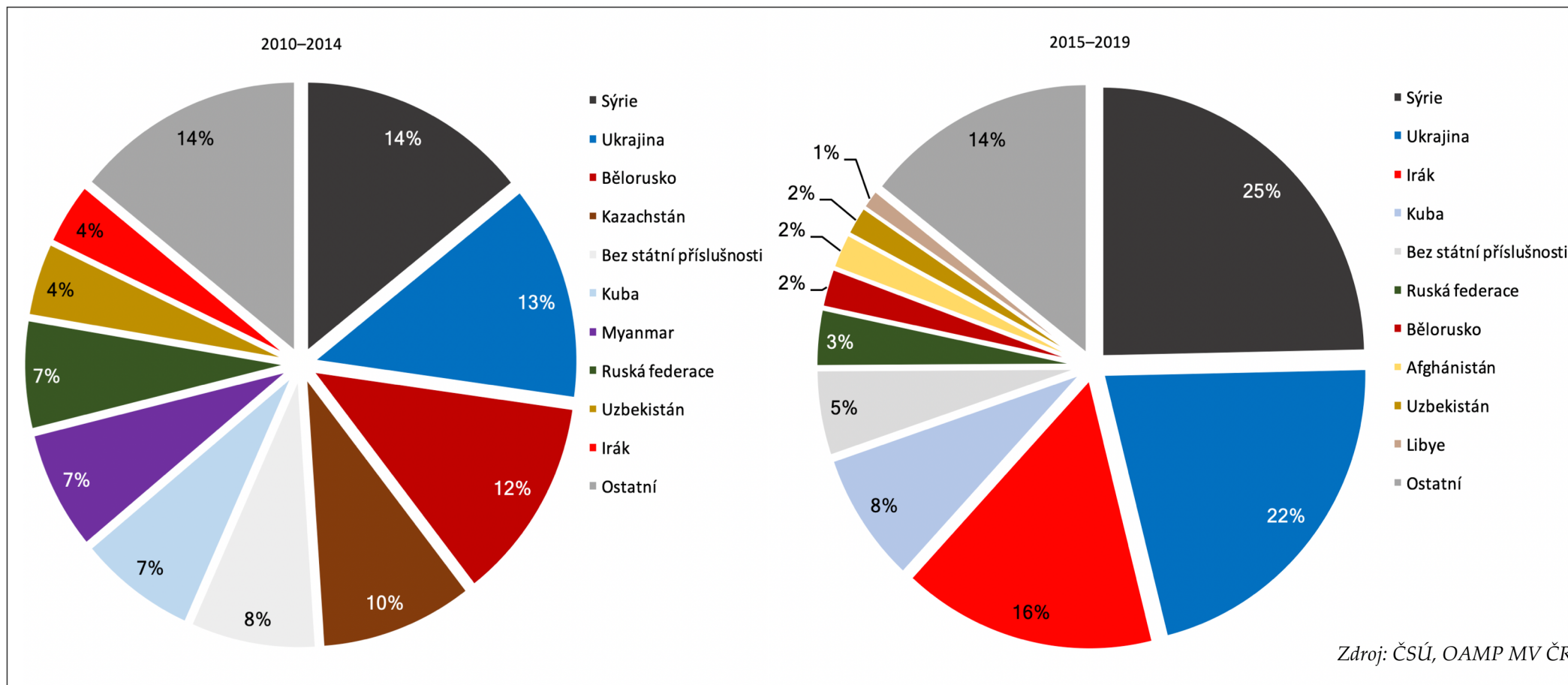
Žadatelé o mezinárodní ochranu:
TOP 10 zemí původu v letech 2010-2014 a 2015-2019

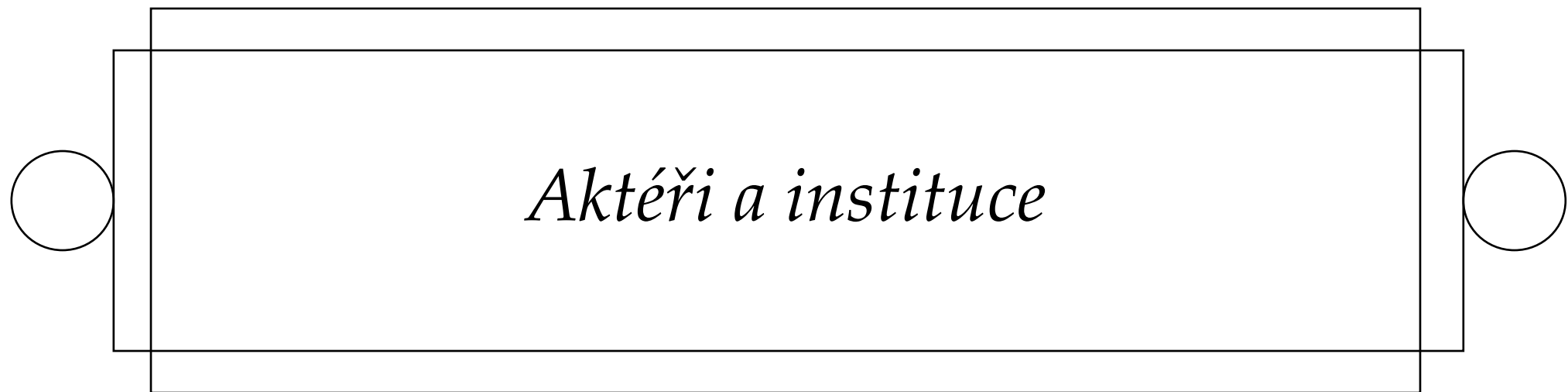

Uprchlíci v České republice

Úspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu:
TOP 10 zemí původu v letech 2010-2014 a 2015-2019

Akteři a instituce

Ministerstvo vnitra ČR

Sídlo: Nad Štolou 936/3, Praha 7
(zastávka tram. Letenské náměstí)

Odbor azylové a migrační politiky (OAMP)

- ✓ gestor pro oblast migrace a integrace
- ✓ **posuzuje a rozhoduje** žádosti o víza nad 90 dnů, povolení k dlouhodobému pobytu, povolení k trvalému pobytu (vč. jejich prodloužení)
- ✓ **vydává** víza nad 90 dnů (dlouhodobá víza), povolení dlouhodobému a k trvalému pobytu
- ✓ **posuzuje a rozhoduje** o udělení mezinárodní ochrany (azyl / doplňková ochrana)

Ministerstvo vnitra - hlavní budova, foto: A487.cz

Aktéři a instituce

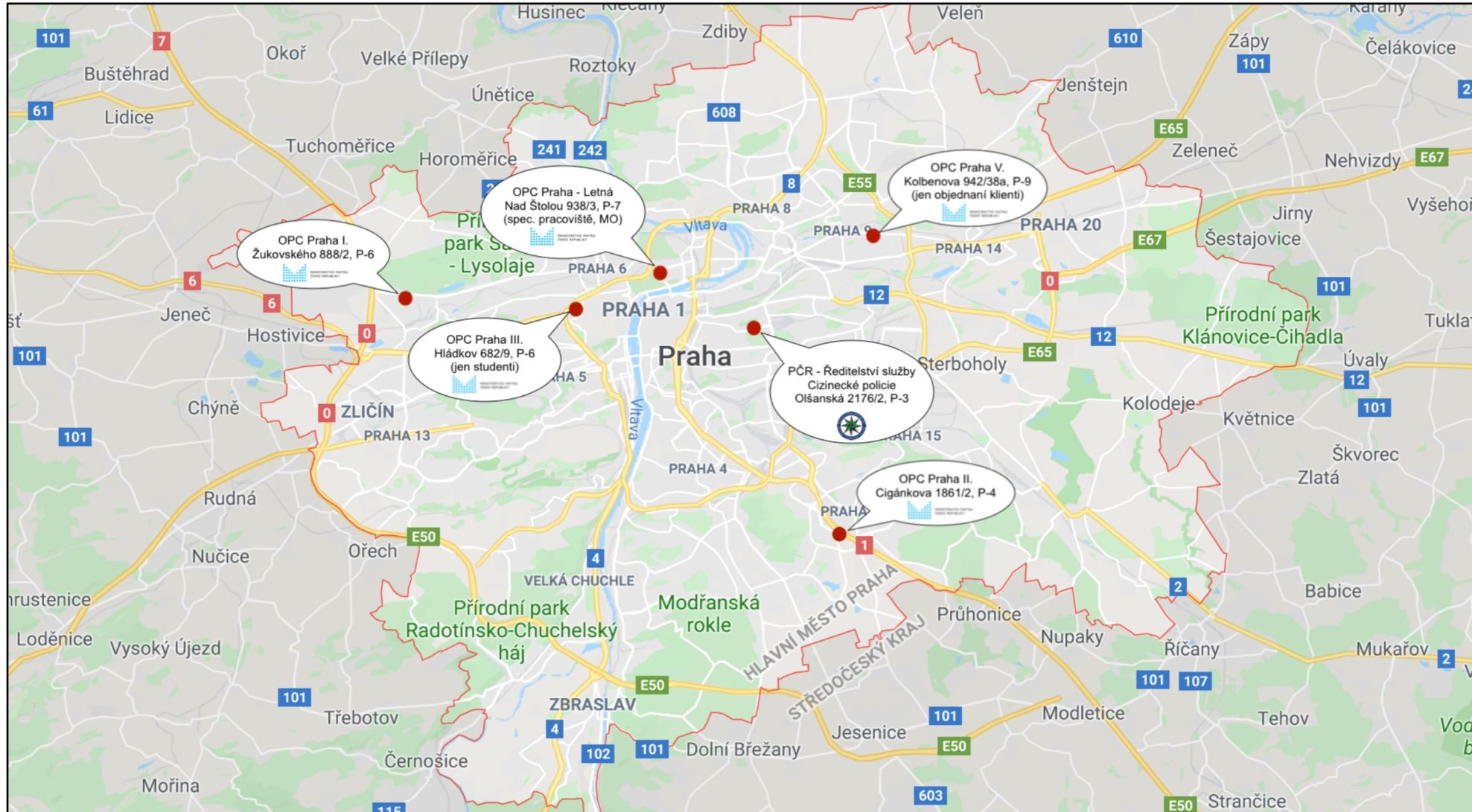

PhDr. Tomáš Haišman (+66), ředitel OAMP (1992 – 2017), foto: Kateřina Šulová, ČTK

Mgr. et Mgr. Pavla Novotná, ředitelka OAMP (2017 – dosud), foto: Honza Mudra pro HN.

Aktéři a instituce

Mapa pracovišť Oddělení pobytu cizinců v Praze

Akteři a instituce

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Ministerstvo zahraničních věcí

Sídlo: Loretánské náměstí 101/5, Praha 1

(zastávka tram. Letenské náměstí)

- ✓ gestor pro zahraniční politiky ČR
- ✓ **posuzuje a rozhoduje** žádosti o víza **do 90 dnů**, povolení k dlouhodobému pobytu, povolení k trvalému pobytu
- ✓ **přijímá** žádosti o víza nad 90 dnů a žádosti o povolení k dlouhodobému a trvalému pobytu
- ✓ **vydává** víza do 90 dnů (tzv. schengenské krátkodobé vízum) a dále víza za účelem přicestování do ČR a převzetí vydaného povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu
- ✓ **vydává** rozhodnutí o příslušnosti ke krajské komunitě v zahraničí

Černínský palác, foto: Wikipedie

Akteři a instituce

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Oddělení zvláštního zmocněnce pro krajanské
záležitosti

Trauttmansdorfský palác, foto: MZV ČR

Konzulární odbor, legalizační oddělení

Toskánský palác, foto: Wikipedie

Informační centrum EU, české centrum Praha,
sekretariát České komise UNESCO

Karmelitánský Klášter, foto: Wikipedie

Akteři a instituce

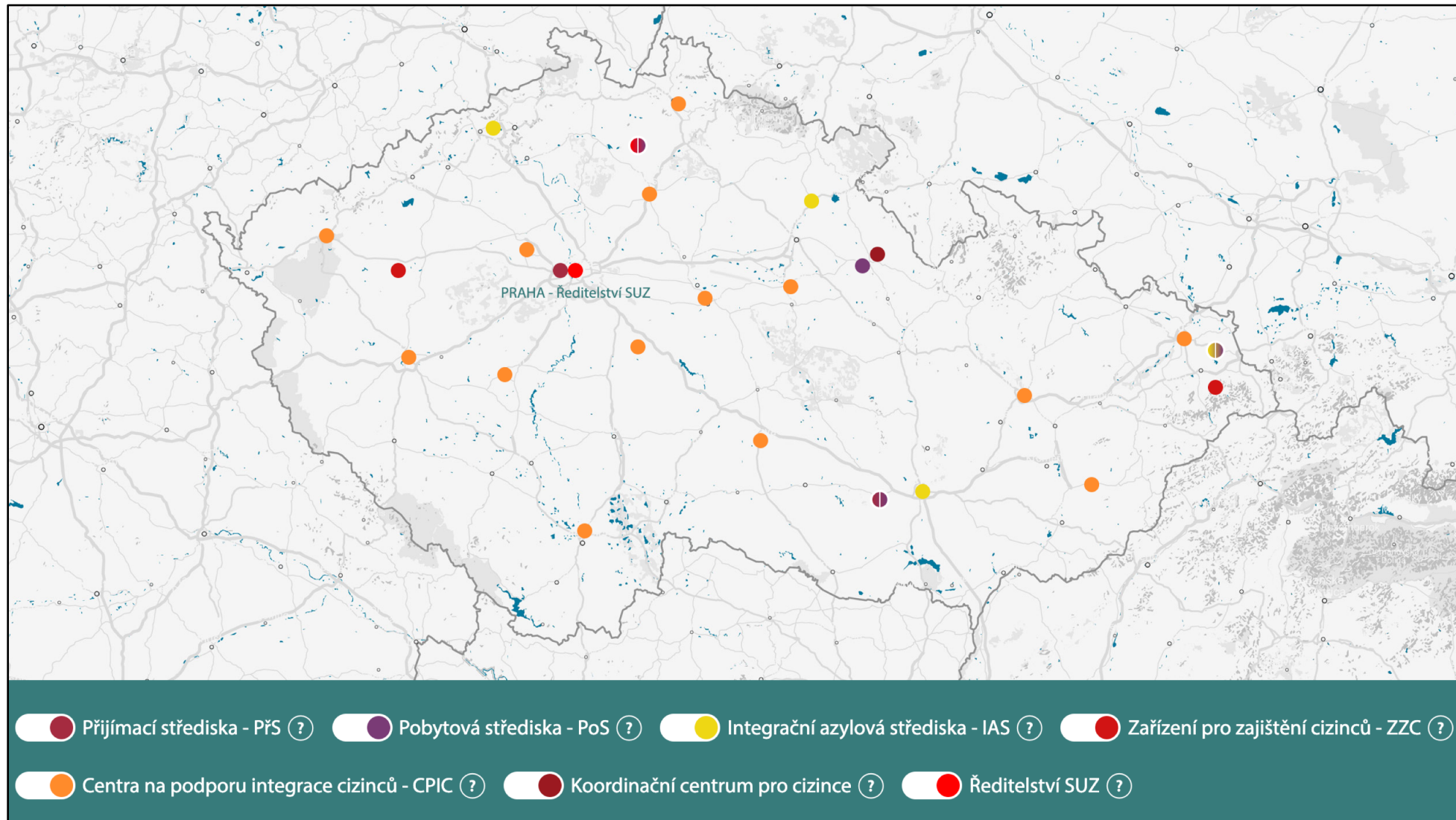
Správa uprchlických zařízení

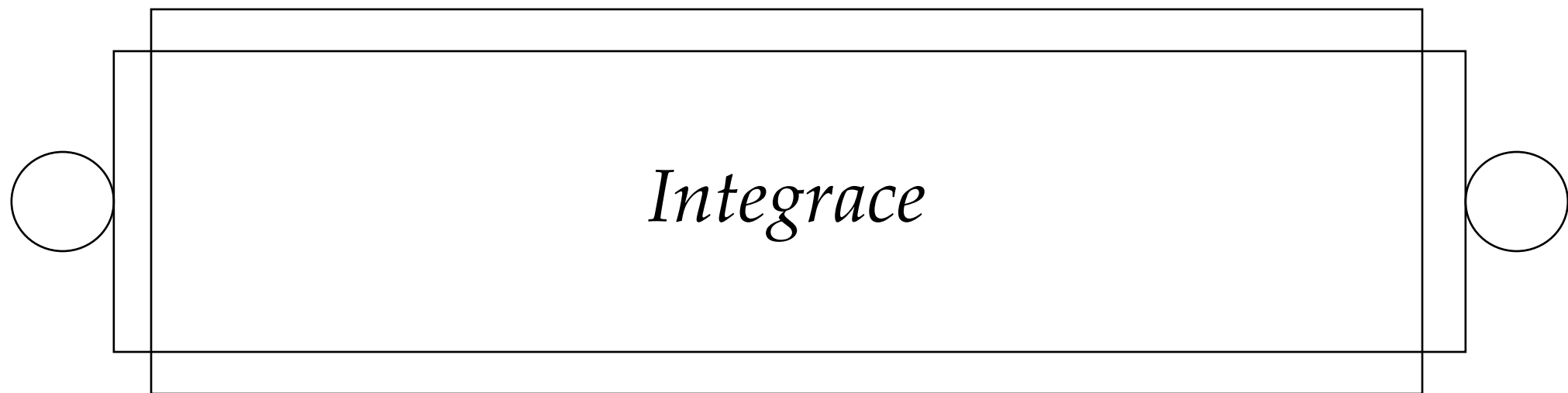
Sídlo: Lhotecká 559/7, Praha 4 (areál Policejní akademie)
(zastávka tram. Letenské náměstí)

- ❖ založena 1. 1. 1996 jako organizační složka Ministerstva vnitra ČR
- ❖ provozuje **azylová zařízení** pro uprchlíky – **přijímací, pobytová a azylová a integrační střediska** (tzv. uprchlické tábory)
- ❖ od roku 2006 provozuje zařízení pro zajištění cizinců (tzv. detence)
- ❖ od roku provozuje síť regionálních Center na podporu integrace cizinců (tzv. integrační centra)
- ❖ od roku 2017 je **Generálním poskytovatelem integračních služeb** pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou (uprchlíci kteří získali azyl / doplňkovou ochranu)

Aktéři a instituce

Co je to integrace?

Tvorba a zajištění speciálních podmínek pro usnadnění socializace (začlenění) v určité společenské skupině (př. osvojení si norem, hodnot, sociálních rolí...)

Sociální integrace

= nejvyšší úroveň socializace

= **oboustranný** proces začleňování jednotlivce / skupiny do společnosti

= cítit se přijímaný (koncept patření) a umět přijímat (identifikovat své místo/roli v majoritní společnosti)

Integrační modely

1. etnicko-exklusivistický (segregační)
2. asimilační
3. pluralistický (též multikulturální)

Literatura:

MOREE, Dana, 2017. *Integrace* [online]. In Encyklopedie migrace, dostupné z: <https://www.encyclopediaofmigration.org/integrace/>

BARŠOVÁ, Andrea a Pavel BARŠA (2005a). Přistěhovalectví a liberální stát: Imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku. Brno: MUNI

Asimilace

Dlouhodobý **proces**, během něhož si jedinec či skupina osvojuje zkušenosti, postoje a zvyky majoritní společnosti. Kvůli tomu pak s majoritou **splývá**, stává se běžnou součástí jejího života a **ztrácí svou původní kulturní identitu**.

Za asimilaci lze považovat zejména:

- podobnost s majoritní společností ve společenském a ekonomickém postavení,
- užívání stejného jazyka,
- rovnoměrném osídlení oblastí dané země (opaku segregace),
- uzavírání manželství,
- účast na politickém životě atd.

K dovršení asimilačního procesu dochází, když je menšina schopna a ochotna se plně účastnit veřejného, ekonomického i politického života a zároveň nenaráží na předsudky většinové společnosti.

„Tavící kotlík“ (*melting pot*)

Metaforické označení společnosti, v níž se následkem imigrace střetávají různé kultury, které se postupně zbavují svých kořenů, mísí se s ostatními („přetavují“) a postupně zapadají do celku.

Jedná se o model, jenž předpokládá ekonomickou i společenskou **asimilaci** imigrantů během několika málo generací.

Uplatnění: zejm. Anglosaské země, USA, Kanada, Austrálie.

Multikulturalismus

Strategie, zavedená v 70. letech v Austrálii a Kanadě jako reakce na poválečný příchod imigrantů z bývalých kolonií. Pokusy o asimilaci se totiž do té doby ukázaly jako nefunkční, neboť často vedly k sociálnímu vyloučení a ve výsledku dosahovaly spíše opaku požadovaného účinku.

Idea multikulturalismu neměla za cíl udržení kulturní rozmanitosti; byla chápána jako nástroj integrace a soudržnosti státu (např. skrze umožnění lidem být plnohodnotnými občany státu, aniž by vypadali a jednali jako jeho typičtí představitelé).

V neutrálním kontextu je dnes pojmu užíváno pro **označení stavu společnosti, ve které vedle sebe žijí různé sociokulturní skupiny, založené na rozdílné kultuře, etnicitě, rase či náboženství**, přičemž mezi těmito skupinami nemusí nutně docházet k interakci či spolupráci.

Multikulturní soužití jako „salátová mísa“

„Salát v němž si jednotlivé přísady uchovávají svou chuť a formu avšak zároveň tvoří komplexní pokrm, který je harmonický a jedinečný svým namícháním.“

Inkluze

= zahrnutí / přijetí do již existujícího celku.

Zásady: akceptace heterogenity, uplatnění individuálního přístupu, otevřenost k jinakosti.

Sociální inkluze

= společenský proces, jehož cílem je podpora jedince do takové míry, aby se mohl plně účastnit společenského života.

Inkluzivní vzdělávání

= systém vzdělávání, v rámci něhož je přístup ke vzdělávání a plnění vzdělávacích požadavků zaručen všem dětem bez rozdílu.

Integrace dle úrovně zapojení imigrantů do života majoritní společnosti

- 1) **socioekonomická** – vztahuje se k časoprostorovému rozmístění imigrantů ve vertikálních pozicích (hraje roli čas), jako např. příjem, profesní prestiž, vzdělání apod. nebo v horizontálních místech (roli hraje prostor), jako např. místa bydlení, prostorové umístění organizací, firem, škol apod.
- 2) **kulturní**, pokud minorita přijme převažující národní kulturu
- 3) **politická** (účast v místních volbách, založení etnických sdružení či stran apod.)
- 4) **právní** (imigrant má legální povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu).
- 5) **identifikační** (ztotožnění se s prostředím, a to jak společenským tak geografickým)
- 6) **sídelní** (trvalé usídlení spojené se založením domácnosti a ziskem práce)

Strukturální integrace

- = významná součást integrace imigrantů do majoritní společnosti.
- = reprezentuje všeobecnou rovnoprávnost imigrantů s majoritní populací, včetně možnosti uchovat si do jisté míry specifika příslušného etnika.
- = spočívá především v zabezpečení práva přístupu imigrantů na pracovní trh, do vzdělávacího systému, na trh s bydlením či k zisku občanství.

Integrační politika ČR I.

❖ Vývoj integrační politiky ČR byl podmíněn:

1. změnou politického prostředí (1990-92) = prolomení imigrační a emigrační izolace, ze *zdrojové země* se počátkem 90. let 20. stol. stává postupně *země cílová*.
2. Prudkým nárůstem imigrantů v letech 1993-99 resp. 1992 – 2002 (OECD 2006), kdy ČR patřila mezi země s největším přírůstkem cizinců.

❖ V reakci na to dochází k legislativním změnám (ZPC, ZoA) a k formulování „*Zásad koncepce integrace cizinců*“

❖ V roce 2000 představena první *Koncepce integrace cizinců (KIC)*; definice jednotlivých oblastí integrace (*pobytový status cizince, získání státního občanství, politická participace, zaměstnání a podnikání, bydlení, sociální zabezpečení, zdravotní péče, vzdělávání, kultura, tradice a náboženství*).

Integrační politika ČR II.

❖ Různé pohledy na integraci

koncepční materiály X perspektiva obcí X perspektiva cizinců X perspektiva majoritní společnosti

❖ 21. stol. = snahy o posunutí politiky integrace z národní úrovně na úroveň lokální (obce), koncept „*urban citizenship*“ = sdílené členství obyvatel v občanském životě města, vzestup významu měst pro integraci jako důsledek ztráty významu národního státu – globalizace, role nadnárodních a lokálních politických aktérů (*local governance*).

❖ Rozdíl mezi praxí deklarovanou X realizovanou

Nástroje integrační politiky I.

- ✓ Aktualizace **Koncepce integrace cizinců (KIC)**, akční plán integrace
- ✓ Aktualizace **Státního integračního programu (SIP)** pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou v podobě vládní koncepce zajištění integrace uznaným uprchlíkům.
- ✓ Posílení aktivit České republiky při výměně informací a zkušeností
- ✓ Financování integračních programů samosprávy, důsledný monitoring migrační situace na území České republiky

Nástroje integrační politiky II.

- ✓ Centra na podporu integrace cizinců (CPIC)
- ✓ Povinná účast cizinců na některých integračních opatřeních státu
- ✓ Komunikační strategie o všech aspektech migrace zacílená na veřejnost.
- ✓ Spolupráce s partnery hospodářského a sociálního dialogu
- ✓ Sociální služby (střednědobé plánování, rozvoj Krajských sítí)
- ✓ Podpora rozvoje občanské společnosti
- ✓ **Interkulturní práce**

Aktualizovaná Koncepce integrace cizinců (2016)

ve vzájemném respektu

- ❖ CS tvoří státní příslušníci třetích zemí kteří pobývají na našem území na základě pobytového oprávnění podle zákona o pobytu cizinců (326/1999 Sb.) s dobou pobytu nad 1 rok.
- ❖ Stanovuje základní priority v oblasti integrace cizinců, přičemž dlouhodobě klade důraz primárně na úsilí jednotlivce
- ❖ Definuje klíčové priority (oblasti) integrace:
 - ✓ *znalost českého jazyka*
 - ✓ *ekonomická soběstačnost*
 - ✓ *orientace cizinců ve společnosti*
 - ✓ *rozvíjení vzájemných vztahů mezi komunitami*
 - ✓ *postupné nabývání práv v závislosti na délce pobytu*

Naplňování Koncepce integrace cizinců (2016) *ve vzájemném respektu*

- ❖ Pro každou z priorit jsou každoročně v rámci aktualizací stanoveny dílčí cíle, odpovědní aktéři a také finanční prostředky, určené na realizaci kroků vedoucích k jejich naplnění.
- ❖ K naplňování uvedených priorit dochází v rámci mezirezortní spolupráce (MV, MPSV, MŠMT, MPO, MZV, MZ).
- ❖ Nezastupitelnou úlohu hrají NNO a Centra na podporu integrace cizinců (CPIC) která jsou zastoupena ve všech krajích ČR

Nástroje podpory integrace držitelů MO v ČR

- ✓ Státní integrační program (SIP) – oblasti:
(bydlení, zaměstnání, vzdělávání, sociální, zdravotní)
- ✓ Bezplatný kurz češtiny (400 h.)
- ✓ Sociální služby
- ✓ Projekty na podporu integrace držitelů MO

Státní integrační program (SIP)

- ❖ Původně tzv. „*Asistenční program integrace osob s přiznaným postavením uprchlíka v ČR*“ (1994) určený pro osoby se statusem uprchlíka dle dosavadního ZoU (nahrazen ZoA 1. 1. 2000)
- ❖ Nyní CS tvoří osoby s udělenou mezinárodní ochranou (azyl, doplňková ochrana), program má oporu v ZoA (§ 68 - 70)
- ❖ Do konce r. 2015 (resp. 2018) zahrnoval spolupráci s obcemi, od r. 2016 centralizován v rámci GPIS (nyní [SUZ](#)).
- ❖ Na realizaci programu se již od 90 let. 20 stol. podílejí vybrané NNO, od r. 2017 na základě VŘ.
- ❖ Klíčové oblasti [SIP](#) rámcově vycházejí z oblastí KIC, podpůrní doba činí 12 měsíců.

Oblasti podpory v rámci SIP

- ❖ **oblast bydlení** (pomoc při zajištění ubytování, příspěvek na nájemné)
- ❖ **oblast zaměstnání** (příspěvek na rekvalifikaci, pracovní a kariérní poradenství, registrace na ÚP)
- ❖ **oblast vzdělávání a odstranění jazykové bariéry** (podpora při studiu, kurzy ČJ v rozsahu 400h.)
- ❖ **sociální oblast** (podpora skrze systém sociálního zabezpečení, přístup k sociálním službám)
- ❖ **zdravotní oblast** (veřejné zdravotní pojištění, zajištění zdravotní péče)
- ❖ **tlumočení, právní a sociální poradenství** (tj. asistence po dobu prvních 6 měsíců během 2. fáze)

Kurzy češtiny pro osoby s MO

- ✓ Organizátorem kurzů je [Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka](#) (AUČCJ) od února 2018.
- ✓ Spolupráce mezi MV ČR, MŠMT, SUZ a AUČCJ probíhá na základě projektu (NP AMIF).
- ✓ Kurzy jsou realizovány jak skupinově tak individuálně
- ✓ V současnosti probíhají kurzy v Praze, v Brně, Poděbradech, Chrudimi, Karviné, Jihlavě, Kroměříži, Pardubicích, Plzni, Jablonci nad Nisou, Lovosicích, Maršovicích, Havířově, Ústí nad Labem, Jaroměři, Liberci, Hradci Králové, Velkých Bílovicích, Teplicích, Vacenovicích, Mladé Boleslavi, Jihlavě, Kroměříži, Novém Jičíně, Hlinsku, Hrádku u Rokycan

Literatura:

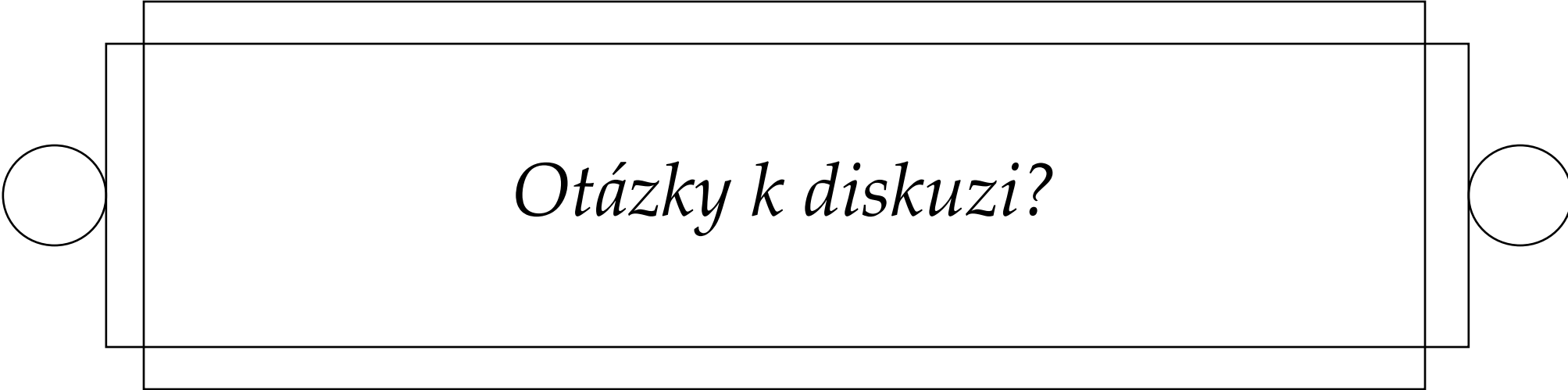
HAVLÍKOVÁ Dana a Radim OŠMERA, 2018. *Výuka azylantů a osob s udělenou doplňkovou ochranou: Zkušenosti z let 2011 – 2015*. Praha: AUČCJ.
Dostupné [ONLINE](#)

Užitečné zdroje a odkazy

- ❖ Aktualizovaná koncepce Integrace cizinců 2016 – Ve vzájemném respektu ([ZDE](#))
- ❖ Postup při realizaci aktualizované koncepce Integrace cizinců 2016 – Ve vzájemném respektu 2023 ([ZDE](#))
- ❖ Statistické údaje o dočasné ochraně v souvislosti s válkou na Ukrajině ([ZDE](#))
- ❖ Souhrnná zpráva o mezinárodní ochraně za rok 2022 ([ZDE](#))
- ❖ Informativní přehledy cizinců se zaevidovaným přechodným či trvalým pobytem na území ČR ([ZDE](#))
- ❖ Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2022 ([ZDE](#))
- ❖ Zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky za roky 2001– 2021 ([ZDE](#))

Vybrané zkratky

AUČCJ	= Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka
EHP	= Evropský hospodářský prostor
EU	= Evropská Unie
CPIC	= Centrum na podporu integrace cizinců
MV ČR	= Ministerstvo vnitra České republiky
MZV ČR	= Ministerstvo zahraničních věcí České republiky
OAMP	= Odbor azylové a migrační politiky
SEAS	= Společná evropský azylový systém
SUZ	= Správa uprchlických zařízení
UNHCR	= United Nations High Commissioner for Refugees (<i>Úřad Vysokého komisaře pro uprchlíky</i>)
ZoA	= Zákon o azylu (325/1999 Sb.)
ZPC	= Zákon o pobytu cizinců (326/1999 Sb.)
ZÚ	= Zastupitelský úřad

Otázky k diskuzi?

Děkuji za Vaši pozornost

☺

Mgr. Bc. Jan Matěj Bejček

E-mail: jan.matej.bejcek@gmail.com

jan.matej.bejcek@praha.eu